SPLETNO KO

Center za varnejši internet

Nevarnosti na internetu: sovražni govor in deljenje intimnih fotografij

Andrej Motl

Fakulteta za družbene vede, Center za družboslovno informatiko

Ljubljana
19. jan. 2017

SPLETNO KO

Center za varnejši internet

Kaj je Spletno oko?

Sofinancira Evropska unija

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

CENTER ZA VARNEJŠI INTERNET

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za družbene vede

misss

Zveza Prijateljev Mladine Slovenije

arnes

SAFE.SI
Točka osveščanja o varni rabi interneta
www.safe.si

TOM TELEFON
Telefon za otroke in starše, ki se na spletu znajdejo v težavah **116 111**

SPLETNO OKO
Točka za anonimno prijavo nezakonitih vsebin na spletu
www.spletno-oko.si

Safe.si

TOM

SPLETNO OKO

Spletno oko

Center za varnejši internet

Naši cilj je zmanjšanje obsega sovražnega govora in posnetkov spolnih zlorab otrok, zasledujemo pa ga s:

1. Hitro in učinkovito obravnavo prijav nezakonitih vsebin
2. Sodelovanjem s prijavnimi točkami v tujini
3. Osveščanjem strokovne in splošne javnosti o problematiki

Safe.si SPLETNO OKO TOM

Spletno oko

Center za varnejši internet

S svojim delovanjem omogočamo, da policija vso svojo pozornost namenja zgolj potencialno nezakonitim spletnim vsebinam.

V desetih letih (2007 – 2017) delovanja skupno:

- preko **21.000** obravnavanih prijav
- **1900** prijav, posredovanih policiji

Safe.si SPLETNO OKO TOM

SPLETNO KO

Center za varnejši internet

Kaj je sovražni govor in kako se borimo proti njemu?

Sovražni govor

(DRUŽBENO NESPREJEMLJIV) SOVRAŽNI GOVOR

Svet Evrope, Priporočilo R (97) 20: Sovražni govor je »vsaka oblika izražanja, ki širi, razpihuje, spodbuja ali opravičuje rasno sovraštvo, ksenofobijo, antisemitizem ali druge oblike sovraštva, ki temeljijo na nestrpnosti, kar vključuje nestrpnost, izraženo z agresivnim nacionalizmom in etnocentrizmom, diskriminacijo in sovraštvom proti manjšinam, migrantom ali osebam z migrantskim ozadjem. «

KAZNIV SOVRAŽNI GOVOR

- po 297. členu kazenskega zakonika – javno spodbujanje sovraštva, nasilja ali nestrpnosti; odobravanje ali zanikanje holokavsta, genocida ali drugih kaznivih dejanj zoper človečnost.

- javno spodbujanje k sovraštvu, nasilju ali nestrpnosti zoper depriviligirane skupine na način, ki lahko ogrozi javni red in mir

Sovražni govor

Sovražni govor lahko na tistih, ki so ga deležni, pusti trajne posledice:

– nizko samopodobo
– pomanjkanje samozavesti
– občutek, da ni nič vreden
– občutek, da je izločen, da ga nihče ne mara
– občutek sramu

Sovražni govor

Iz spleta se nasilje seli tudi drugam!

Sovražni govor

Center za varnejši internet

1. KAZNIV SG - PRIJAVA NA POLICIJO (pregon po uradni dolžnosti)

2. KAZNIV SG NA SPLETU - PRIJAVA NA SPLETNO OKO www.spletno-oko.si

3. KAZNIV ALI DRUŽBENO NESPREJEMLJIV SG:

Pobuda na Svet za odziv na sovražni govor - http://www.mirovni-institut.si/govor/

Če je sovražni govor na spletu, ga lahko prijavimo še:

- **uredniku spletnega mesta**
- prijava vsebine **družabnemu omrežju** (navodila v središču za pomoč na http://ww.safe.si/)

Safe.si SPLETNO OKO TOM

Sovražni govor

Center za varnejši internet

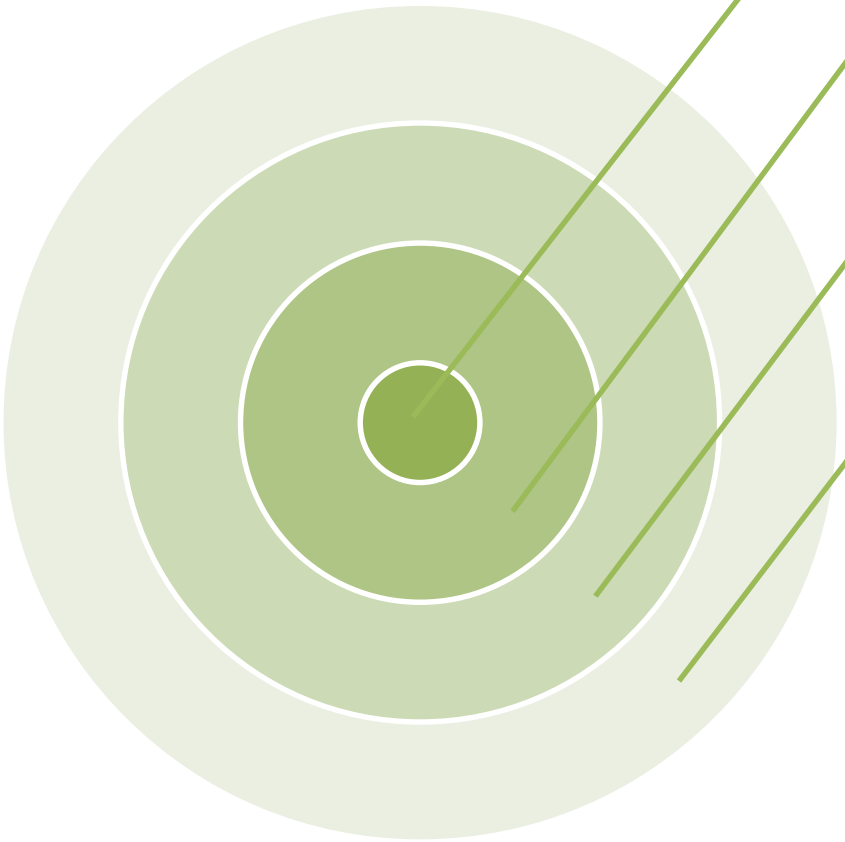

Kazniv sovražni govor – komuniciranje proti določenim družbenim skupinam, kot je opredeljeno v 297. členu KZ-1 in v drugih zakonih

Družbeno nesprejemljiv sovražni govor – vsako izražanje, ki širi sovraštvo do manjšin in drugih depriviligiranih skupin ali pripadnikov teh skupin

Žaljiv govor, spletno trpinčenje, grožnje – izražanje, ki je usmerjeno na določenega posameznika zaradi njemu lastne osebne okoliščine, ima lahko pravno osnovo za pregon

Drug potencialno sporen govor – nima pravne osnove za sodno obravnavo

Safe.si SPLETNO KO TOM

Sovražni govor

Center za varnejši internet

SOVRAŽNI GOVOR vs. RAZŽALITEV/ ŽALJIV GOVOR

Spodbujanje sovraštva temelji izključno na osebni okoliščini posameznika, zaradi katere je ta pripadnik depriviligirane skupine
Primeri: žaljenje Janeza v zvezi z njegovo invalidnostjo, pozivanje k poboju vseh pripadnikov neke narodnosti

UKREPANJE:

Kazniv sovražni govor: preganja policija po uradni dolžnosti – 297. člen KZ-1

Družbeno nesprejemljiv sovražni govor: pričakovati ukrepanje pristojne organizacije, npr. administratorja spletne strani, Varuha človekovih pravic, Sveta za odziv na sovražni govor, Inšpektorata za medije, Novinarskega častnega razsodišča ...

Razžalitev je usmerjena proti določni osebi zaradi razlogov, ki **ne temeljijo nujno** na osebni okoliščini, zaradi katere je ta oseba ali bi ta oseba bila depriviligirana
Primeri: razžalitev zoper določenega politika, soseda Janeza Novaka, učitelja Staneta, sošolca Mateja

UKREPANJE:
Kaznivo dejanje zoper čast in dobro ime - Obravnava na zasebno tožbo

Prijava družbenemu omrežju, administratorjem spletne strani.

Safe.si SPLETNO KO TOM

Sovražni govor

Center za varnejši internet

SOVRAŽNI GOVOR vs. GROŽNJE

Spodbujanje sovraštva temelji izključno na osebni okoliščini posameznika, zaradi katere je ta pripadnik depriviligirane skupine
Primeri: žaljenje Janeza v zvezi z njegovo invalidnostjo, pozivanje k poboju vseh pripadnikov neke narodnosti

UKREPANJE:

Kazniv sovražni govor: preganja policija po uradni dolžnosti – 297. člen KZ-1

Družbeno nesprejemljiv sovražni govor: pričakovati ukrepanje pristojne organizacije, npr. administratorja spletne strani, Varuha človekovih pravic, Sveta za odziv na sovražni govor, Inšpektorata za medije, Novinarskega častnega razsodišča ...

Grožnja je usmerjena proti določni osebi zaradi razlogov, ki **ne temeljijo nujno** na osebni okoliščini, zaradi katere je ta oseba ali bi ta oseba bila depriviligirana

UKREPANJE:
Grožnja – 135. člen KZ-1 - denarno kaznijo ali zaporom do enega leta.
Pregon se začne na predlog.

(Prijava družbenemu omrežju, administratorjem spletne strani.)

Safe.si SPLETNO KO TOM

Sovražni govor

Center za varnejši internet

SOVRAŽNI GOVOR vs. SPLETNO in MOBILNO TRPINČENJE – cyberbullying

Spodbujanje sovraštva zoper določeno družbeno skupino ali pripadnika te skupine temelji izključno na osebni okoliščini posameznika, zaradi katere ta posameznik pripada depriviligirani skupini

Narodnost
Rasa
Vera
Etična pripadnost
Spol
Barva kože
Poreklo
Premoženjsko stanje
Izobrazba
Družben položaj
Politično ali drugo prepričanje
Invalidnost
Spolna usmerjenost
Katerakoli druga osebna okoliščina

Primeri: razžalitev zoper Janeza v zvezi z njegovo invalidnostjo, pozivanje k poboju vseh pripadnikov neke narodnosti

Spletno in mobilno trpinčenje temelji na osebnih lastnostih posameznika, ki so njemu lastne (značilne zgolj zanj)

pošiljanje žaljivih, ustrahovalnih sporočil, komentarjev, SMS-ev
obrekovanje na družabnih omrežjih, forumih ali blogih
objavljanje fotografij drugega, ne da bi ta vedel za to
obdelava fotografij na žaljiv način
izdelava lažnega profila ali sovražne skupine na družabnem omrežju
kraja gesla in identitete
nadlegovanje prek spletne kamere, izsiljevanje
snemanje nasilnih ali drugače neprimernih videoposnetkov (šolski pretep) in objavljanje tega na spletu ali razpošiljanje drugim

Safe.si SPLETNOKO TOM

SPLETNO KO

Center za varnejši internet

Kakšne so nevarnosti deljenja intimnih fotografij?

Nevarnost deljenja intimnih fotografij

Center za varnejši internet

SEKSTING

- pošiljanje intimnih fotografij prek mobilnih telefonov
- Npr. Fant punci in obratno

- Problem: fotografija ne ostane pri naslovniku (namerno ali nenamerno)

- Zaščita – da se golih fotografij ne pošilja **nikoli**

Nevarnost deljenja intimnih fotografij

Center za varnejši internet

SPOLNO IZSILJEVANJE („SEXTORTION“)

- Tipično okolje: video klepet (npr. Skype)
- Storilec z žrtvijo vzpostavi zaupen odnos in osebo pripravi do tega, da se sleče

- Posnetek uporabi za izsiljevanje, zahteva od žrtve različna spolna dejanja

- Zaščita – da se pred neznanci /neznankami na internetu **nikoli** ne slečemo

Safe.si SPLETNO TOM

Nevarnost deljenja intimnih fotografij

GROOMING

- Tipično okolje: spletne klepetalnice (npr. Facebook messenger)

- Grooming = navezovanje stika z mladoletnimi osebami z namenom spolne zlorabe
- Storilec se pretvarja, da je vrstnik žrtve, skuša pripraviti do pogovorov o spolnosti, končni cilj je določena oblika spolne zlorabe

- Zaščita – pogovor z otrokom, zaupanje – da povedo če kaj narobe; da **nikoli** ne sporočajo osebnih podatkov

Nevarnost deljenja intimnih fotografij

- **Posnetki spolnih zlorab otrok:** Posnetki seksualne narave, ki vključujejo mladoletne osebe ali njihove podobe (176. člen KZ-1)

- Za skoraj vsako *otroško pornografijo* je prisotna spolna zloraba otroka, zato ta termin ni primeren!

- PSZO pomeni vsaj dvakratno viktimizacijo žrtve

- Vse življenje strah, da bo žrtev prepoznana

- Ko je enkrat na internetu, je vedno na internetu.

Nevarnost deljenja intimnih fotografij

Center za varnejši internet

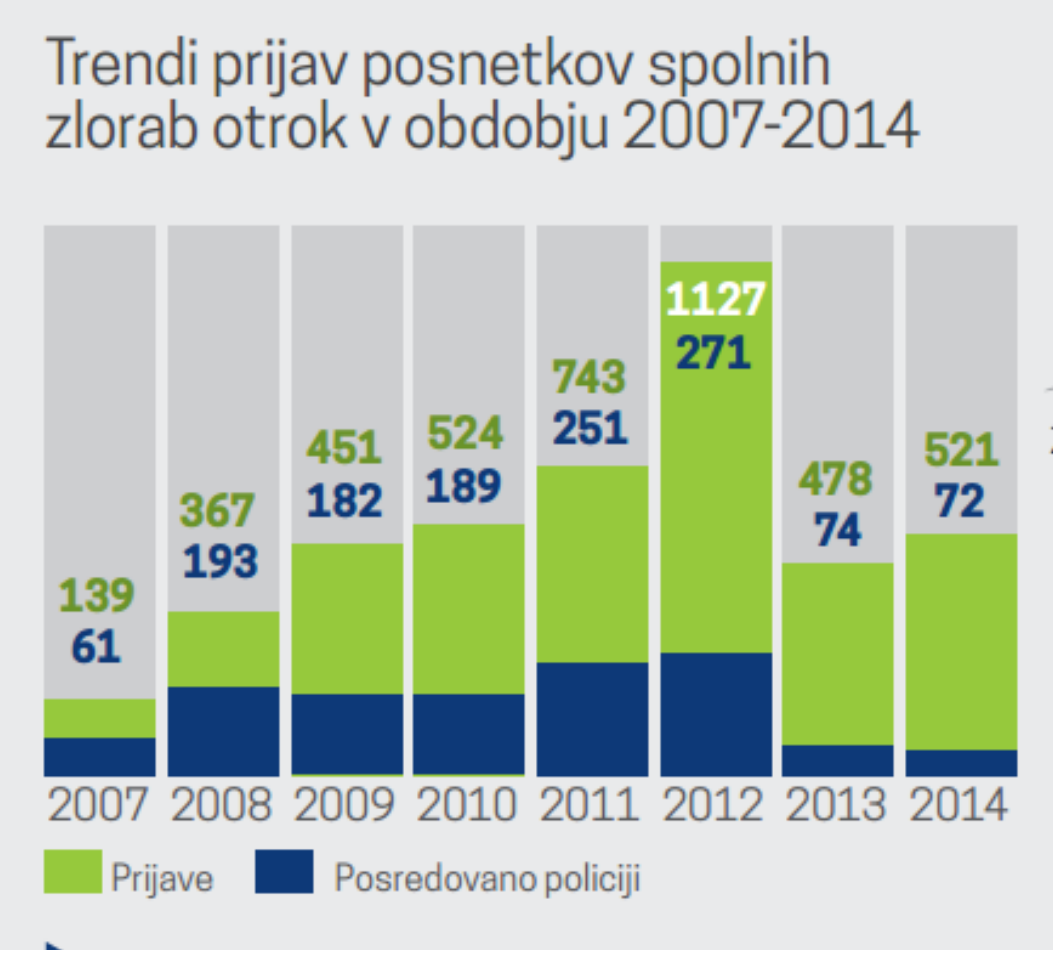

Safe.si

SPLETNO

TOM

Zaključek

Hvala za pozornost